

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Fieldtest – HPCOM

WP2

9.maj 2017

Claus S. Poulsen
Center for Køle- og varmepumpeteknik

Formål (HPCOM WP2)

Formålet er at **teste et samlet setup** på en privat og normalt installeret varmepumpe, og afdække om anvendelsen af de 4 varmepumpe modes, hvor to af dem implementerer en form for forceret varmepumpedrift, kan anvendes til at starte varmepumpen, for herved at øge sandsynligheden for at varmepumpen reelt starter, når det ønskes.

Tesen er, at ved at anvendelsen af disse SmartGrid modes øger sandsynligheden for at **en ekstern operatør reelt kan starte og stoppe varmepumpen** og derved kan styre pumpen i forhold til energi og indeklimate eller smart grid services.

Det helt væsentlige spørgsmål at få besvaret er, **hvor præcist varmepumpens adfærd, dvs. driftstidspunkt og elektrisk effektoptag, kan styres**. Jo mere præcist, desto større fleksibilitet og dermed værdi for elforsyningssystemets aktører.

Four different steering commands

0:0 heat pump is running most efficient

1:0 heat pump must stop

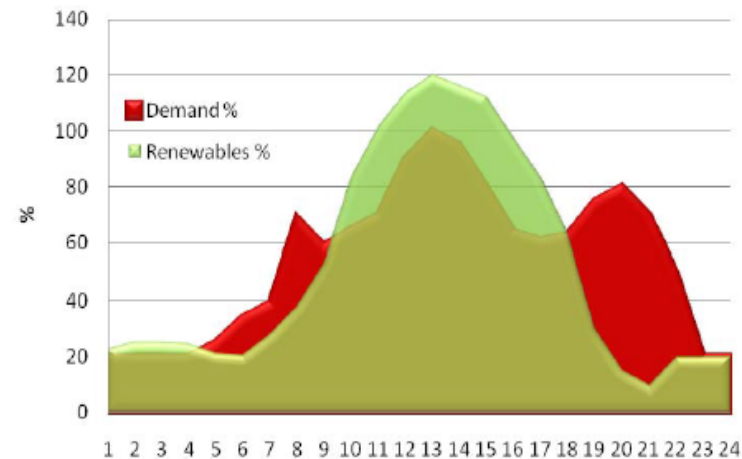
- block heat pump to avoid peak loads
- maximum block time depends on type of thermal storage

0:1 heat pump can start

- heat pump overheat the system to
 - use renewables if available
 - use cheaper electricity

1:1 heat pump must start

- start of compressor
- Option to start of electric back-heaters

Bit kombination for de 4 SG-Ready driftstilstande

(Kilde: SmartGridOpen)

SG-Mode				
		Bit 1	Low/High Mode	
		Bit 0	0	1
Forced / Normal Mode	0	Normal Operation	High	
	1	Must Stop	Must Max	

Forventet reaktion i varmepumpe

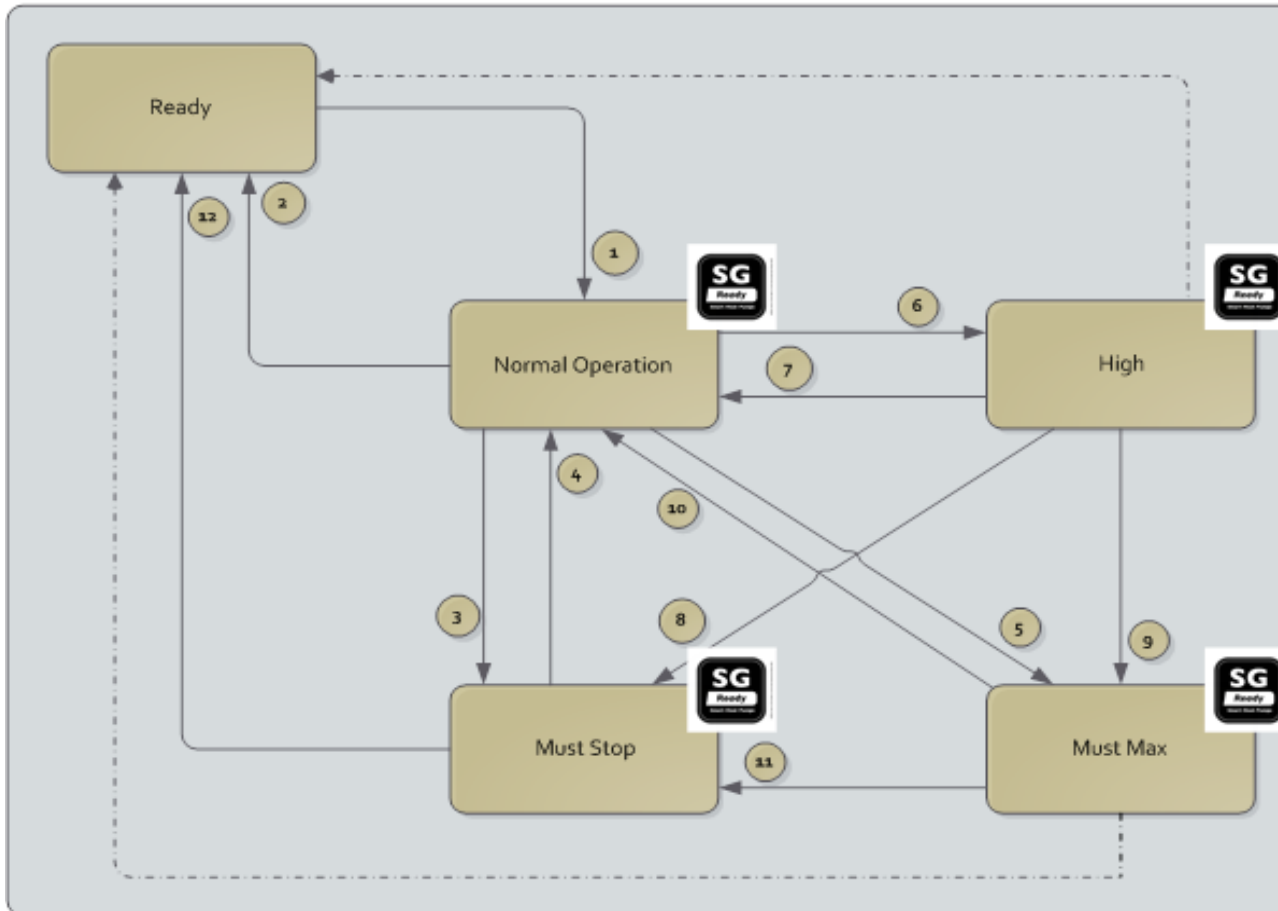
(Kilde: SmartGridOpen)

SG-Mode Reaction			
		Bit 1	
		Low/High Mode	
Bit 0		0	1
Forced / Normal Mode	0	Normal Operation	Recommended adjustment of the Setpoint of the internal heat controller by for example +10%
	1	Setpoint of the internal heat controller set to minimum comfort level or defrosting level	Forced adjustment of the Setpoint of the internal heat controller to the upper "Security" limits

Skift mellem "modes"

(Kilde: SmartGridOpen)

Resultater fra test i laboratoriet...

(Kilde: SmartGridOpen)

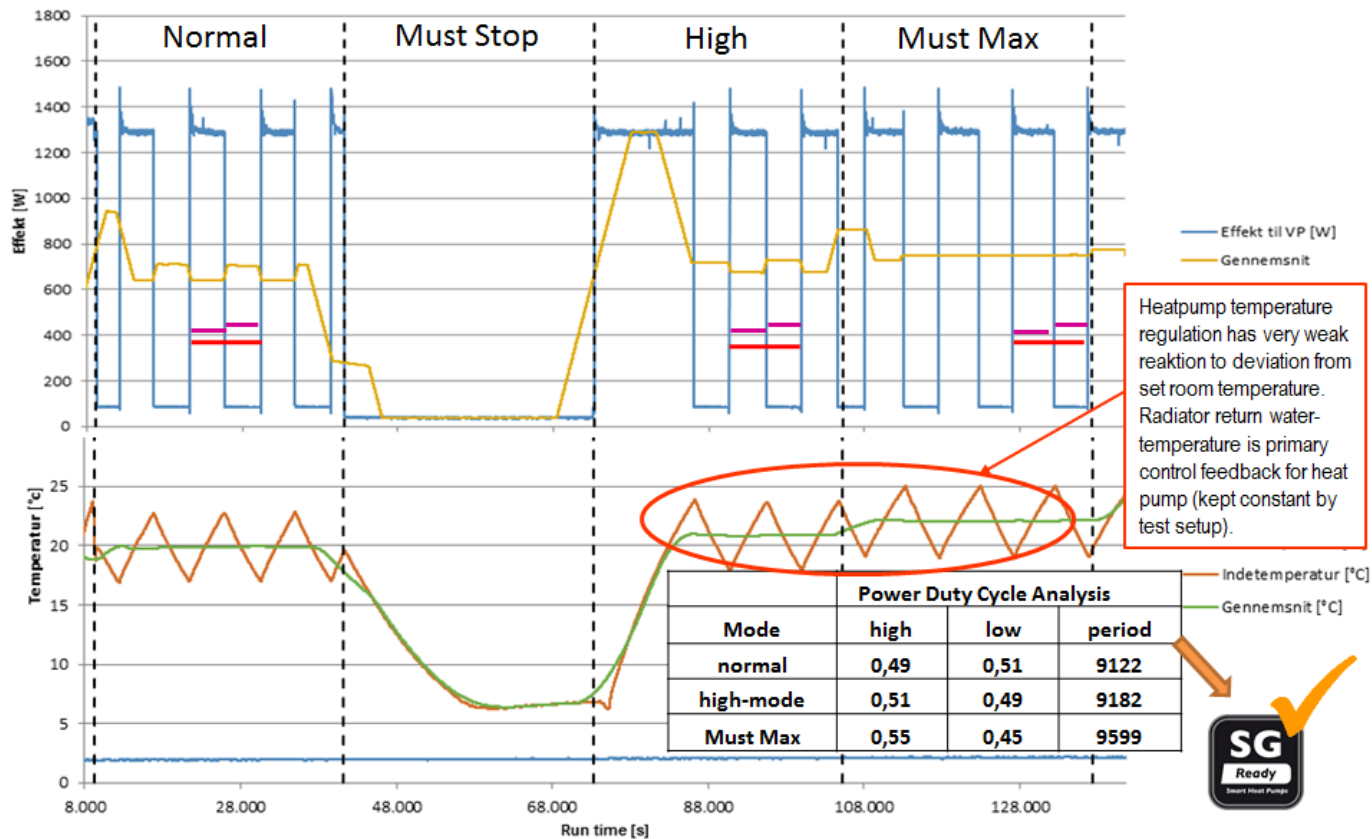

SG-Ready conformance test in simulated environment **SMART GRID OPEN**

Initial test with dynamic house temperature feedback but no water temperature feedback.

SG-Ready mode =

DUT: Heat Pump no. SGO-04 (on-off-control)/ 20151130

Varmepumpeinstallation i fieldtest..

- Vølund Varmeteknik, NIBE Fighter 1245
- Varmepumpe installeret i 2010 (softwareopdatering nødvendig)
- Hus fra 1924, tre plan, energioptimeret fra inderst til yderst..
- Meget engageret husejer

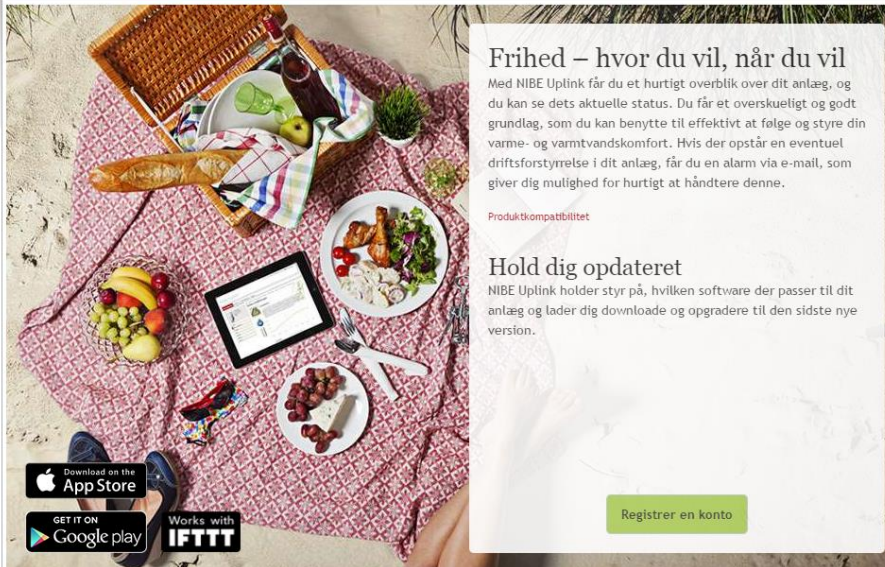
NIBE Uplink™

HJÆLP | HVIS | COOKIES | NIBE ENERGY SYSTEMS | [SELECT LANGUAGE](#)

E-mail

Adgangskode (Glem adgangskode)

Log ind

Frihed – hvor du vil, når du vil
Med NIBE Uplink får du et hurtigt overblik over dit anlæg, og du kan se dets aktuelle status. Du får et overskueligt og godt grundlag, som du kan benytte til effektivt at følge og styre din varme- og varmtvandskomfort. Hvis der opstår en eventuel driftsforstyrrelse i dit anlæg, får du en alarm via e-mail, som giver dig mulighed for hurtigt at håndtere denne.

Produktkompatibilitet

Hold dig opdateret
NIBE Uplink holder styr på, hvilken software der passer til dit anlæg og lader dig downloade og opgradere til den sidste nye version.

Registrer en konto

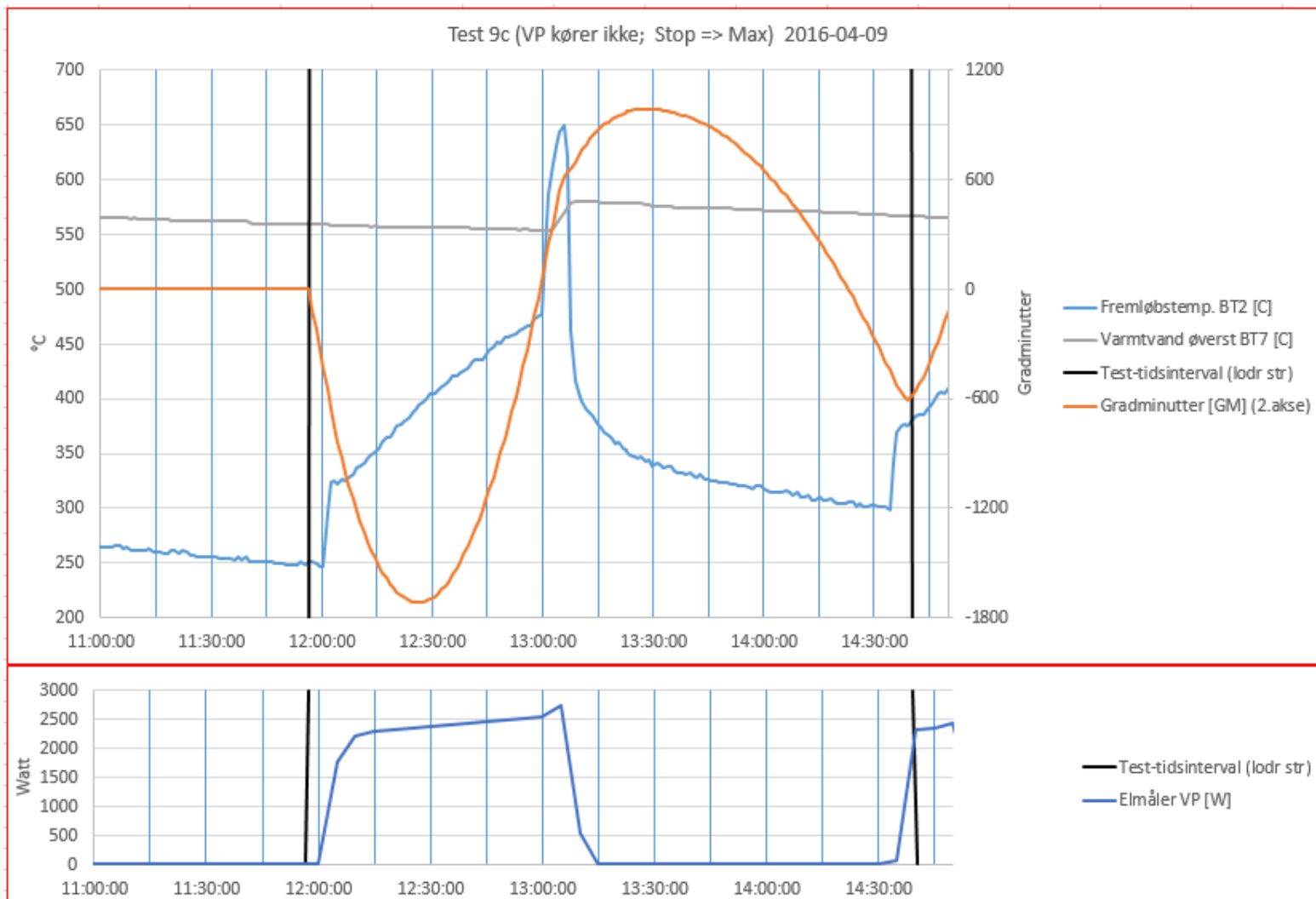
© NIBE Energy Systems

Transitioner testet i HPCOM fieldtest

Test nr.	Før			Aktion		Forventet resultat			Lab-test udført (i SGO)	Field-test udført (HPCOM)
	HP kører	Ønsket fremløbstemp, niveau	Målt aktiv effekt VP, niveau	Fra mode	Til mode	VP	Ønsket fremløbstemp, niveau	Målt aktiv effekt VP, niveau		
1	Ja	Normal	Normalt	Normal	Must Stop	Stopper	Ingen ændring	Faldende til lav	ok	ok
2	Nej	Normal	Lavt	Normal	Must Stop	Kører ikke	Ingen ændring	Ingen ændring		ok
3	Ja	Normal	Højt	Normal	High	Kører	Stigning til High	Stigende til høj		ok
4	Nej	Normal	Lavt	Normal	High	Starter	Stigning til High	Stigende til høj		ok
5	Ja	Normal	Højt	Normal	Must Max	Kører	Stigning til Must Max	Stigende til høj		ok
6	Nej	Normal	Lavt	Normal	Must Max	Starter	Stigning til Must Max	Stigende til høj		ok
7	Nej	Normal	Lavt	Must Stop	Normal	Starter	Ingen ændring	Stigende til høj		ok
8	Nej	Normal	Lavt	Must Stop	High	Starter	Stigning til High	Stigende til høj	ok	ok
9	Nej	Normal	Lavt	Must Stop	Must Max	Starter	Stigning til Must Max	Stigende til høj		ok
10	Ja	Normal	Normalt	Must Stop	Normal	Kører ikke	Ingen ændring	Ingen ændring		Irrelevant
11	Ja	Normal	Højt	Must Stop	High	Kører ikke	Stigning til High	Ingen ændring		Irrelevant
12	Ja	Normal	Højt	Must Stop	Must Max	Kører ikke	Stigning til Must Max	Ingen ændring		Irrelevant
13	Ja	High	Normalt	High	Normal	Kører	Falder til Normal	Faldende til lav		ok
14	Nej	High	Lavt	High	Normal	Kører ikke	Falder til Normal	Faldende til lav		
15	Ja	High	Højt	High	Must Max	Kører	Stigning til Must Max	Stigende til høj		
16	Nej	High	Lavt	High	Must Max	Starter	Stigning til Must Max	Stigende til høj	ok	
17	Ja	High	Normalt	High	Must Stop	Stopper	Falder til Normal	Faldende til lav		ok
18	Nej	High	Lavt	High	Must Stop	Kører ikke	Falder til Normal	Faldende til lav		ok
19	Ja	Must Max	Normalt	Must Max	Normal	Kører	Falder til Normal	Faldende til lav		ok
20	Ja	Must Max	Højt	Must Max	High	Kører	Falder til High	Faldende til lav		ok
21	Ja	Must Max	Normalt	Must Max	Must Stop	Stopper	Falder til Normal	Faldende til lav		ok
22	Nej	Must Max	Lavt	Must Max	Normal	Kører	Falder til Normal	Stigende til høj		Irrelevant
23	Nej	Must Max	Lavt	Must Max	High	Kører	Falder til High	Stigende til høj		Irrelevant
24	Nej	Must Max	Lavt	Must Max	Must Stop	Kører ikke	Falder til Normal	Ingen ændring		Irrelevant

Eksempel, test 9. Skift fra Stop til Max.

Hvad erfarede vi under fieldtesten?

- Sendes Stop signal (blokering), stopper varmepumpen og forbliver stoppet, så længe signalet bliver stående. Det gælder både rumvarme- og varmtvandsproduktion.
- Skiftes til Stop, aktiverer varmepumpestyringen en timer for spærretid, som forhindrer, at varmepumpen kan genstartes før spærretiden (20 minutter) er udløbet, uanset om der skiftes til Normal, High eller Must Max.
- Varmepumpen har varmtvandsprioritering og producerer, bortset fra i en Stop-tilstand, altid og først og fremmest varmt vand, så snart der er behov. Dog evt. forsinket til udløb af en spærretid.
- Ved stop nulstilles gradminutterne.
- Ved skift fra Stop til en af de andre driftstilstande, startes integrationen (gradminutter) forfra.
- Når gradminutterne under varmepumpens indhentning af et varmeleveranceunderskud krydser en positiv grænseværdi opadgående, stopper varmepumpen uanset, om den er i Normal, High eller Max driftstilstand. Og vice versa (bortset fra i Stop-tilstand).
- En aggregator ønsker feedback om varmepumpens reaktion på et eksternt styresignalskift så tæt på realtid som muligt for at kunne reagere så hurtigt som muligt på elmarkedets krav til op- og nedregulering.
- Setpunktet for fremløbstemperaturen i varmepumpen forøges ved skift til High hhv. Max, men det har ikke været muligt ud fra fieldtesten at observere præcist hvor meget. Uanset hvad, så kan varmepumpen kun øge optaget af eleffekt (dvs. øge duty-cyclen da det er en on-off VP), hvis der er et varmebehov i installationen eller ledig lagerkapacitet i varmtvandsbeholder og buffertank.

Konklusion på fieldtests

Vi kan "reproducere" SG Ready testene fra laboratoriet 😊

Varmepumpen reagerer som forventet – særligt når vi beder den stoppe..

Det er mere problematisk, når varmepumpen enten skal tvinges til start, eller når den skal op i temperatur – her er der ingen garanti for, at varmepumpen reagerer..

Varmesystemet kan være en barriere.

Grundlæggende må det dog formodes at aggregator styrer en større pulje af varmepumper, og dermed må der statistisk set være en større andel af varmepumperne som starter, når signalerne sendes..

SG Ready – kan også anvendes i DK, men kræver nogle opstramninger (ift. varmesystem og varmepumpestyring).

Læs mere på www.hpcom.dk

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Definitioner på smart grid og smart energy

Her kan du læse nogle eksempler på definitioner på smart grid og smart energy.

"Smart grid - fremtidens intelligente elsystem"

Det intelligente elsystem kan blandt andet bidrage til at håndtere varierende mængder strøm i elnettet, når der f.eks. kommer endnu flere vindturbiner. Smart grid er dermed et nøglet ord til at reducere afhængigheden af fossil energi.

Hvad er smart grid?

Det intelligente elsystem (smart grid) bruges som en samlebetegnelse for styring af hele elsystemet, dvs. en samordning af produktion, transmission, distribution og styring af forbrug.

For at kunne indpasse store mængder vedvarende energi i elsystemet må det derfor blive mere fleksibelt. Til produktionsiden skal der indføres mere intelligens i elnettet, således at nettet kan håndtere den svarende produktion af f.eks. vindenergi. På forbrugersiden skal der indføres mere fleksibilitet, så strømmen udnyttes bedst muligt. Det handler i sin enkelthed om at sikre, at forbruget kan reagere på ændringer i mængden.

Indførelsen af et smart grid vil finde sted over de næste 5-10 år, men fundamentet skal etableres nu - dvs. den nødvendige standardisering og funktionsfærdighed skal være på plads.

Informations- og kommunikationsteknologi kan gøre forbruget mere effektivt, og m.m. til at spare ressourcer for elsystemet. Konkret består det intelligente net af målere og andet udstyr samt software til styring af net, forbrug og produktion. En del af teknologierne eksisterer allerede, men skal kombineres med IT- og kommunikationsteknologi på en ny måde. Det kræver en højere grad af digitalisering af elnettet.

Energinet.dk har udført et studie om smarte net.

Smart Grid - elsystemets lim

Produktionsiden	Smart Grid	Forbrugersiden
Udvalgte Solvarme Vindenergi Varmtværmere Påvinds kraftvarme Biomasse Søenergi Søenergi	Smart Grid Elnettet Kommunikation IT systemer Mærkeskiltede Afbrydelighed Eltilførsel Søenergi Regulering	Smart Huse Eludvalgte Varmepumper Eludvalgte Fleksibelt forbrug Energibesparende Produktion El, varme Fjernvarme

Kan et tysk SG Ready label troværdigt anvendes i Danmark?

af Eva Ryberg, Seniorrådgiver, Teknologisk Institut

Smart Grid Ready - SG Ready - er et certificerings- og installation- færdighedsmærke, som sikrer, at elsystemet er tilstrækkeligt fleksibelt til at håndtere store mængder vedvarende energi i elsystemet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet.

Behovet for regulering er endnu ikke helt afklaret i Danmark, men udfordringerne har dog været tydelige. I Tyskland har de SG Ready elsystemer allerede været i brug i mange år. I Danmark er der behov for at sikre, at elsystemet er tilstrækkeligt fleksibelt til at håndtere store mængder vedvarende energi i elsystemet.

Den tyske varmepumpefabrikantforening tog derfor i 2012 initiativ til et SG Ready Label, der allerede ved udgangen af 2014 var blevet næsten 500 tyske varmepumper leveret.

SG Ready Label giver et garantier, der sikrer, at elsystemet er tilstrækkeligt fleksibelt til at håndtere store mængder vedvarende energi i elsystemet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet.

Udfordringen er en markedsføring og godkendelse af forbruget bliver mere bredt ved den fremtidige, og udfordringen er en markedsføring og godkendelse af forbruget bliver mere bredt ved den fremtidige, og udfordringen er en markedsføring og godkendelse af forbruget bliver mere bredt ved den fremtidige.

Der er endnu ikke en tilstrækkelig dansk forberedelse for, hvordan et elsystem er tilstrækkeligt fleksibelt til at håndtere store mængder vedvarende energi i elsystemet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet.

I Danmark har vi tradition for 100% markedsføring. Et eksempel på det er, at alle elsystemer, der er tilstrækkeligt fleksible til at håndtere store mængder vedvarende energi i elsystemet, skal have et SG Ready Label. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet.

I projekter Smart Grid Open er forberedt på at håndtere store mængder vedvarende energi i elsystemet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet. Mærket er et resultat af et samarbejde mellem HPCom og Energinet.

1 2 3 4

Hvad er HP-Hub?

Velkommen til HPCOM projektet

Varmepumper spiller en central rolle i udbredelsen af vedvarende energi i det danske energisystem, og udviklingen af fælles internationale kommunikationsstandarder samt definition af 'state-of-the-art' testfaciliteter, som understøtter varmepumpenes muligheder i et SmartEnergy system, er vigtig for at kunne udnytte de fleksibilitetsydelse, som varmepumper kan levere i de forskellige markeder for el.

HPCOM projektet har fokus på udvikling og implementering af informations- og datakommunikationsteknologi på varmepumpeområdet, som skal medvirke til at varmepumper er et aktiv i fremtidens elsystem.

Nyt fra HPCOM

Smart Grid Ready varmepumper – hvor bliver de af?

Her kan du læse et kort notat, som resumerer HPCOM projektets resultater vedrørende prioritering af fremtidig forskning og udvikling inden for varmepumper og fleksibelt elforbrug – det såkaldte Smart Grid.

Formålet er at indkredse områder med et særligt F&D-behov til brug for formulering af målrettede projekter.

Læs mere: [Strategi og roadmap for varmepumper](#)

Klimarådet foreslår kloge afgifter, men mangler de fleksible afgifter

Klimarådet har netop offentliggjort en ny rapport "Afgifter der forandrer", hvor man foreslår en række ændringer i afgiftssystemet.

Her kan du læse en artikel, som ser på nogle af ændringerne i den nye rapport, heriblandt en nedsættelse af elafgiften med 30 øre/kWh, som kan spille en rolle i udbredelsen af varmepumper.

Læs mere: [Klimarådet foreslår kloge afgifter, men mangler de fleksible afgifter](#)

Projektpartnere

